

Goede Vrijdag 2023

Toespraak voor Hart van Osdorp.

Uit de Bijbel werd gelezen: Johannes 3:14-17 en 19:16B-30.

Lieve mensen,

Vandaag staan we stil bij het kruis van Jezus. We willen met ons hart dichterbij het kruis komen.

We lazen dat Jezus zelf zijn kruis naar de executieplaats droeg, nadat hij zich zelf had laten arresteren. De Bijbel vertelt dat Jezus voor zijn arrestatie een brood had genomen en daarna een beker en dat hij zei: Dit is mijn lichaam dat voor jullie gebroken wordt. En: Dit is mijn bloed.

Het kruis was een van de hoogtepunten van Jezus' missie. Daarom staat het kruis van Jezus centraal in ons geloof.

Maar het kruis van Jezus is niet zo makkelijk te begrijpen. Paulus zegt al¹ dat het kruis voor Joden een belediging is. Want wie kan nu geloven dat de lang verwachte en beloofde Messias kwam om zich naakt aan een Romeins kruis te laten doodmartelen? Voor Grieken en Romeinen was het ronduit belachelijk om te geloven dat een veroordeelde crimineel de redder van de wereld is. En deze week sprak ik nog een paar moslims. Zij stelden dat niet Jezus maar Judas aan het kruis stierf, omdat Allah Judas het gezicht van Jezus gaf als loon voor zijn verraad. Een persoonsverwisseling dus. Ja, het kon er ook bij Mohamed niet in dat God Jezus, toch een van zijn grootste profeten, liet doodmartelen aan een kruis. En juist vandaag sprak ik nog met een groepje Nederlanders over Goede Vrijdag. En er gebeurde wat je kon verwachten: twee van de zes kwamen met het bezwaar dat God dit toch niet zijn eigen Zoon kan aandoen! Wat ben je dan voor vader? Tsjja, wie je ook bent – Jood, Griek of Nederlander – het kruis stelt ons allemaal voor vragen.

Laat ik vanavond voorop stellen dat we het kruis ook nooit helemaal zullen begrijpen. Wat daar op Golgota precies gebeurde zal wel altijd verborgen blijven in de dikke duisternis die Jezus volgens de evangeliën drie uren lang aan het kruis omhulde. Jezus zelf hintte daar ook op, toen hij twee of drie jaar eerder zijn kruisiging vergeleek met een verhaal uit het leven van Mozes: "De Mensenzoon moet hoog verheven worden, zoals Mozes in de woestijn de slang omhooggeheven heeft, opdat iedereen die gelooft, in Hem eeuwig leven heeft."² In het verhaal van Mozes bleef iedereen die door een giftige slang gebeten was in leven door te kijken naar een koperen slang die Mozes op aanwijzing van God op een paal omhoog had gestoken. Je gehoorzame blik op die slang gaf leven, niet je begrip. Ons leven hangt aan de kracht van God en is niet in handen van ons verstand. Zo is dat met het kruis, zegt Jezus.

Overigens valt nog meer op in die passage over die koperen slang. Het woord 'redding' valt. Ik zal nooit vergeten dat hier een paar jaar geleden, toen we het over redding hadden, iemand uit volle verbazing vroeg: Moet ik dan gered worden?

Ja, de wereld moet gered worden. Dat kan iedereen begrijpen die het dagelijks nieuws een beetje volgt. Maar de wereld bestaat uit mensen. En jij en ik horen daar ook bij. Wij moeten dus ook gered worden. Wij moeten gered worden van onze angsten, van ons eigenbelang, van elk verkeerd woord dat we gesproken hebben en van elk goed woord dat we helaas achterwege hebben gelaten. Wij moeten gered worden van onze liefdeloosheid, van onze onvrede, van onze gebroken dromen, van onze desillusies en ga zo maar door. Uiteindelijk moeten we ook gered worden van de dood.

Maar is dat mogelijk?

God gaat dat doen!

---

¹ 1 Korintiërs 1:23-24.

² Johannes 3:14-17.

Maar hoe gaat God dat dan doen?

Het antwoord is: door het kruis. Het kruis is geen ongeluk of een God uit de hand gelopen drama. Het kruis is het plan van God. Zo moest het met Jezus aflopen. Dat was zijn missie.

En dat is, zoals ik al zei, voor ons mensen heel erg wennen. Alleen al, dat het evangelie zegt³ dat aan het kruis Gods liefde zichtbaar wordt. Hoe kan dat nou? Het kruis is zo ongeveer de ergste en meest vernederende doodstraf die ooit heeft bestaan. Hoe kan Gods liefde nu uitgerekend daar aan het licht komen? Wel, God gaf in Jezus zijn enige Zoon, het liefste dat hij heeft, zijn eigen hart. Maar misschien mogen we hier nog wel een stap verder gaan. In Jezus kwam God immers zelf naar deze wereld. Om zodoende zichzelf aan het kruis te laten ophangen... Zo identificeerde God zelf zich totaal en helemaal met de ellende, het kwaad en het lijden in deze wereld. Hij ging zelfs in ons graf liggen...

Zo ver heeft werkelijk geen enkele god ooit willen gaan. Zich zo diep en zo radicaal vereenzelvigen met ons mensen. Jezus is echt God-met-ons in alles.

Maar wat is dan de betekenis van het kruis? Wat is de zin van dit alles?

Volgens Petrus⁴ heeft Jezus al onze tekortkomingen, fouten en zonden het kruishout opgedragen.

En dat niet alleen, volgens Paulus heeft Jezus ook ons oude zelf meegenomen aan het kruis⁵ en heeft God aan het kruis ook het kwaad veroordeeld en gevonnist met de doodstraf.⁶

Dit betekent niet minder dan dat Jezus aan het kruis al onze zonden en ook het kwaad met zich meenam de dood in. Met dat Jezus stierf kwamen ook onze zonden en kwam het kwaad zelf aan zijn einde. Zo is de wereld met de dood van Jezus in een totaal andere werkelijkheid terecht gekomen.

Maar, zegt nu iemand, daar is dan toch bitter weinig van te merken!!!

Dit is een heel belangrijke tegenwerping die we zondag, op Pasen, regelrecht in de ogen zullen zien.

Maar voor nu stel ik voor dat we het advies van Jezus gaan opvolgen. Kijk naar het kruis, zoals eens de mensen van Mozes keken naar de koperen slang. Kijk naar het kruis en zie je zonden die Jezus meenam het kruis op; kijk naar het kruis en zie het kwaad dat Jezus meenam het kruis op; kijk naar het kruis en zie de pijn en het lijden en hoor Jezus dan zeggen: "Het is volbracht."

Jezus' werk is klaar. Waarom? Omdat Jezus' dood een einde maakt aan onze fouten en gebreken en een einde aan de macht van het kwaad. Jezus laat dit alles doodgaan in zijn dood. En wat is doodgegaan en dood is, dat is verdwenen, weg!

Mag je van jezelf hiernaar kijken?

Kun je dit ontvangen?

Wil je deze vrijdag vieren als een Goede Vrijdag?

Als je dat durft, voltrekt zich in je hart en leven een wonder. Niet langer is het kwaad heer en meester van je leven, maar de heilige Geest komt in je wonen.⁷

Hierna gingen we met z'n allen met de ogen van ons hart kijken naar het kruis, terwijl we een Farsilied zongen (Wanneer ik naar het kruis kijk) en daarna Opwekking 855:

Door alles heen, door alles heen, Heer, kijk ik naar U.

Door alles heen, door alles heen. U geeft rust.

Door alles heen, door alles heen, Heer, kijk ik naar U.

En U geeft rust in mij.

---

³ Johannes 3:16.

⁴ 1 Petrus 2:24.

⁵ Romeinen 6:6.11.

⁶ Romeinen 8:3.

⁷ Johannes 3:3-5.